

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 16.

V Ljubljani, v četrtek 21. januarija 1892 |

Letnik XX.

Novi šolski zakoni na Pruskem.

Nedavno izdal je znani nemški katoliški romanopisec Bolanden znamenito poučljivo in ljudsko povest z naslovom: Der Teufel in der Schule. V imenovani knjigi slavni povestničar drastično opisuje žalostne posledice medverske šole vzlasti na Avstrijskem. Da pa to zlo razjeda tudi šola na Nemškem, spričujejo nam načrti za nove šolske zakone na Pruskem, katere je izdelal pruski naučni minister Zedlitz in katere imajo v kratkem pretresati v zbornici nemški poslanci.

Ti šolski načrti bolj odločno poudarjajo verski značaj šole in zlasti dovoljujejo obširno prostost zasebnim šolam, kar bo seveda raznim cerkvenim redovom, ki se pečajo z vzgojo mladine, v veliko korist. — Prvi paragraf novega načrta, ki nekako označuje vso osnovo novih šolskih zakonov, slove: Namen ljudski šoli je versko, pravno in domoljubno izobraževanje mladine z vzgojo in poukom, kakor tudi poučevanje mladine v vseh za vsakdanje življenje potrebnih splošnih vednostih in spretnostih.

Ta določba se odlikuje s posebno jasnostjo, česar pri istem paragrafu avstrijske šolske zakonodaje ne morejo reči, kajti naš šolski zakon govori o pravno-verski vzgoji, ki naj poraja čvrste ljudi. In koliko se je že govorilo ter pisalo o naši pravno-verski in versko-nravni vzgoji, a po naših mislih popolnem brez potrebe, kajti eden poznejših paragrafov naših šolskih zakonov naravnost pravi: Pouk v drugih učnih predmetih (razven v veronauku) v srednjih in ljudskih šolah je neodvisen od vpliva katerekoli cerkve ali verske družbe. Po tem določilo je jasno, da je avstrijska šola popolnem brezverska, ker ni nobenemu učitelju zabranjeno razlagati po načelih eksaktne neodvisne vede, katera taji Boga in razodenje božje.

Novi pruski šolski načrt pa hvalevredno na prvo mesto stavi kot namen ljudski šoli versko izobraževanje mladine. Nemška vlada je prepričana vsled britkih poskusenj s socialisti, da je le na verski podlagi mogoče vzgajati pravno krepko in domoljubno mladino. — Novi šolski načrti pruski

pa skrbé tudi za šolo, ločeno po verah. V tem oziru je vzlasti v Avstriji slabo oskrbljeno. Znano je namreč, da so morali odstraniti iz šol, kjer je bilo 98 katoliških otrok in dva židovska, podobne križa, češ, da se s tem žali versko čutilo židovskih otrok. Na Pruskem, kjer so katoliki v manjšini, bo to določilo za-nje imelo blagodejen vpliv.

Zelo važno pa je pri teh novih šolskih načrtih določilo gledé zasebnih šol, ki pravi, da sme šole ustanavljati in poučevati „vsak Prus, ki se pri državnem oblastvu skaže s potrebno pravno, vednostno in tehnično zmožnostjo“.

To določilo je velike važnosti, kajti ž njim prizna pruska vlada, da šola ni državni monopoli, marveč da imajo do nje pravico tudi cerkev in privatne družbe. In že pišejo liberalni listi o novih samostanskih šolah kakor o groznem strašilu, ki se prikazuje na jasnem obnebu nemške kulture ter grozi uničiti vse pridobitve novodobne vzgoje, osvobodjene od verskih omejenostij.

Ni nicer mnogo, kar hočejo zboljšati pri šoli novi šolski načrti na Pruskem, a vkljub temu je nastal strašen vrišč in hrup v Izraelu in po koncu je vse, kar leze in gre v židovsko-liberalnem taboru na Nemškem in v Avstriji. Vzlasti nima dunajska „N. F. Presse“ nobenega počitka več, odkar so se objavili ti novi šolski predlogi. Seveda ima za to svoje veljavne vzroke. Vzlasti se dunajska židinja boji, da bo to slabo vplivalo na šolske razmere v Avstriji. Kajti ako uvede versko šolo država, ki je vzor avstrijskim židovskim liberalcem, gotovo je, da se bo to zgodilo tudi v Avstriji že zato, ker tako radi pri nas v vsem posnemajo Pruse. Zaradi tega bodo tudi za nas važne šolske razprave, ki se bodo v najbližjem času vršile v pruski državni zbornici. — Ni se sicer nadejati, da bi se vladni šolski predlogi sprejeli nespremenjeni, a važno je že to, da se je vlada odločila take predloge izročiti postavodajalni zbornici. Morda ta korak pruske vlade osrči tudi naše merodavne kroge, da se ne bodo toliko tresli pred novimi načrti naših šolskih zakonov, ki so temeljne preosnove še potrebnejši, nego pruski.

Dani se! Razpadanje v socialnem življenju spravlja vedno bolj žalostne dokaze na dan, da je ne le v duševni, marveč tudi v gmotni blagor človeške družbe potrebna verska vzgoja.

Koroški „bauernbund“ — pa Slovenci.

Iz Celovca, 18. jan.

Slovensko-katoliške stranke na Koroškem naporu, priboriti si za slovensko dečo slovensko šolo in sploh priboriti si, kar nam jaméjijo postave, spravili so naše „liberalne“ narodne nasprotnike čisto iz ravnotežja. Na celi črti, od Šmohorja v Ziljski dolini tija do Spodnjega Dravograda pričela se je od neke strani umetno organizovana agitacija zoper narodno gibanje med katoliškimi Slovenci, in z vso silo ter z vsemi sredstvi, ki so jim le na razpolago, skušajo nasprotniki udušiti vsak pojav slovenskega življa ter zabraniti, da se koroškim Slovencem ne dovoli kaka, bodisi še tako nezatna drobtina narodne enakopravnosti. Zlasti pa so se naši ultranemški matadorji zavzeli nad tem, da se je Šent-Jakobčanom in Kotljanom dovolila — post tot discrimina rerum! — slovenska šola, in da se je minolo leto odposlalo učnemu ministerstvu 33 prošenj za slovensko šolo. Kjerkoli imajo tedaj nasprotniki večino v občinskih zastopih in krajnih šolskih svetih, zbrali so svoje možé ter skovali najprej zahvalnice gg. Gauču in Ghonu, potem pa ugovore zoper prošnje za slovensko šolo.

Vse to jim ni še zadostovalo. Hoteli so napraviti še bolj hrupno demonstracijo, ki naj vladnim zlasti dunajskim, krogom dokaže, da koroški Slovenci ne (?) marajo slovenske šole. Za to pa je moral zopet posredovati koroški „bauernbund“, ki je znanim mogotcem vedno na razpolago, kedar je treba uprizoriti kakšno proti-slovensko komedijo.

Koroški „bauernbund“ izvzvil se je leta 1886. v nemškutarskem gnezdu Grabštajnu poleg Celovca. Namen bi mu imel biti, kakor se bere v pravilih: pomagati koroškim kmetom. A o tej „pomoči“ čutili so doslej koroški kmetje bore malo, kajti ta

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1892.

(Spisali Ciriloveci.)

(Dalje.)

„Občna zgodovina“

za slovensko ljudstvo. XV. snopič. Spisal Josip Starč.

Petnajsti — zadnji — snopič občne zgodovine obsega najnovejšo zgodbo našega veka. — Kakor ima vsak čas svoje posebnosti, ima jih tudi naš vek: zahteval je nove državne in družinske razmere. In uprav teženje, da se premene dotedanji odnošaji, vplivalo je odločevalno na razvoj novejšo zgodovine sploh in v posameznih državah posebej. Francoska revolucija je hotela siloma premeniti ves državni in družinski red in tako zadovoljiti najsmelješe zahteve v tem oziru; prevratno nje početje je sicer kmalu prenehalo, vpliv pa, ki ga je imela na vso Evropo, ni ostal brez nasledkov. Narodi so se jeli vzbujati, in ko so se v drugi četrtinki našega

veka velike vzhodne države jele prizadevati, da bi ostalo vse pri starem, dala je Francoska leta 1848 s februarjskim prevratom zopet znamenje, naj ne nehajo narodi zahtevati večjih pravic in svoboščin, pred vsem pa ustavnega življenja. Silno so ganila poročila o tem prevratu vse stanovne in stranke na Nemškem in še posebno v Avstriji, kjer so se uprli Ogrji in Italijani. Madjare so upokorili razni avstrijski vojskovodje s pomočjo Hrvatov in Rusov, Lahe pa hrabri Radecki.

Minulo je viharno leto 1848, a ž njim niso potihnil glasovi, hrepeneči po ustavni svobodi. In kar se ni doseglo naenkrat, razvilo se je polagoma: skoro vse evropske države imajo sedaj ustavo ali še kako bolj svobodomiselnostno državno obliko. To je nasledek dolgotrajnega zahtevanja posameznih narodov, časih pa tudi pritiska od zunaj. Tako so Francozi dobili ljudovlado po nesrečni vojski z Nemci leta 1870, Avstrijci pa po francosko-italijanski vojski ustavo, ki je bila kmalu na to — po nemško-italijanski vojski — še bolj spopolnjena. Drugod zopet so jeli prezirati stare zgodovinske meje; tako na apeninskem polu-otoku, kjer so ustanovili zedinjeno Italijo. Vodil jih je pri tem činu narodnostni prin-

cip, kakor po nekoliko tudi pri ustanovitvi novega nemškega cesarstva. — Najbolj ugodno so vplivale nove razmere na balkanskem polu-otoku. Stoletja in stoletja so zdihovali narodi pod kruto turško oblastjo: začetkom našega stoletja so se jeli polagoma upirati, zlasti srečni pa so bili v zadnji vojski l. 1876, ko se je potegnila za nje Ruska. Posamezne balkanske države so zdaj proste in imajo bolj ali manj razvito ustavno življenje.

„Teško je soditi o zgodbah, ki smo jih tako rekoč sami doživeli,“ pravi pisatelj na str. 441. Da, mnogo opisanih dogodkov so doživeli bralci Mohorjevih knjig, in prav zato bi po naši sodbi ne bilo napačno, nekatere oddelke bolj obširno obdelati. Gotovo bi opis bosenske okupacije našel mnogo hvaležnih bralcev. Istotako bi radi kaj več čuli o bitki pri Kustoci ali pri Visu. Pa to je malenkost, ki izgine ob drugih prednostih izbornega dela. Kakor vsa zgodovina, odlikuje se tudi zadnji snopič v tem, da se natančno ozira na slovenske razmere. Posamezni dogodki so jasno opisani in osvetljeni v zvezi z drugimi, kolikor je za zažnji čas pač mogoče.

S tem snopičem je tudi dovršeno vse delo v petih zvezkih. Prvi zvezek pripoveduje na 326 stra-

kmečka zveza oglašja se, kakor že omenjeno, izključno samo takrat, kadar treba delati propagando proti Slovincem in begati z lažmi in oholimi frazami ljudstvo.

To nam dokazuje zadnji „bauernbundarski“ shod na Rudi v velikovškem okraju, dne 28. decembra minulega leta. — Zbornali so omenjenega dne na Rudo nekoliko nemškutarskih kmetov (okoli 50), ki svojo rešitev (?) vidijo le v blaženi nemščini, in ki svojo „miroljubnost“ hočejo skazati s tem, da so se vrgli na vrat nemškemu „bauerbundu“ in „šulferajnu“.

Po liberalnih listih se z nekako slastjo poudarja, da se je ta shod vršil na slovenskih tleh v volinsem okraju gg. Muri-ja in Einspieler-ja. A to prav ničesar ne dokazuje. Da je tudi v velikovškem okraju najti še dosti nemškutarsko-liberalne ljulike, tega prav nikoli nismo tajili, in radi verjamemo, da so se ti ljudje, znani „Tudi-Slovinci“ udeležili shoda.

Namen shoda je bil po stari in znani navadi naših nasprotnikov dokazati, da koroški Slovinci sami ne marajo slov. šol, da je to le pobožna želja nekaterih „kranjskih hujšakačev“. Zato so se bavili vsi govorniki s tem predmetom ter so kar po vrsti pogrevali že obrabljene „schlagerje“. — Kar prvi govornik, načelnik zvezi Bizer, svaril je navzoče, naj se varujejo „narodnih hujšakačev“, ter je poudarjal „absolutno“ (!?) potrebo in korist „bauernbunda“ in zahteval, naj koroški kmetje odločno pokažejo mejo vsem „vnanjim agitatorjem“! Hvalisal je g. Bizer naše sedanje šole kot pre — izvrstne, rekši, da je znanost in omika za kmeta pre — potrebna. To zadnje od srca potrjujemo; a baš ta izobrazba se prav na noben način ne dá doseči v nezmyselni nemškutarski šoli! V ostalem pa „bauernbundarsko“ gospôdo tudi še vprašamo, kdo je na Koroškem prvi in najprej skrbel za kmeta, ga budil in dramil? Ravno ona stranka, na čelu jej rajni Andrej Einspieler blagega spomina, zoper katero z vso sapo deluje „bauernbund“. Že pred 20—30 leti osnoval je ranjki Andrej kmečke družbe, — na Koroškem bilo jih je nad 40! — napravil tabore in tako kmete družil, poučeval in svaril. Kaj pa so liberalci sedanji „bauernbundarji“, ki še-le sedaj stavljajo predloge, katere je Andrej Einspieler stavljil v prospeh vsega kmetskega stanu, ne oziraje se na narodnost, že pred 20—40 leti, tačas uganjali in uganjajo še sedaj!? Zasmehovali, črnili, tožili, preganjali, motili in ovirali so nas, kateri „kulturo-snosni“ (!!) posel nadaljujejo i še sedaj!

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. januarija.

Notranje dežele.

Državni zbor. Jako mnogokrat se prigodi, da odseki niso sklepni in s tem se dela zavlačujejo. Zaradi tega se že misli na to, da bi se več ne volili tako mnogobrojni odseki, ali pa da bi vsaj odseki mogli zborovati, če tudi ne pride niti polovica članov. Skoro vsi zmožnejši parlamentarci so v več odsekih in so torej z delom preobloženi. Nekateri poslanci, ki sicer niso v mnogih odsekih, so pa malokdaj na Dunaju in se zatorej niti odsekovih, niti zborničnih sej ne udeležujejo. Tako predvčeraj

neh zgodovino vzhodnih narodov, pa Grkov in Makedoncev; v drugem zvezku (324 strani) so opisani Rimljani; tretji zvezek (710 strani) obsega srednji vek, četrti (580 strani) novi vek in peti (574 str.) zgodovino našega veka. V tretjem in četrtem zvezku je opisoval pisatelj dogodbe vsake države za-se, da pripovedovanje ni bilo preveč pretirano; opisujejo dogodke našega veka se je pa poprijel zopet sinkronistične metode, kar moramo le odobravati, tako nam je namreč v celokupnosti popolnoma jasen ves zgodovinski razvoj novejšega časa. — Posebnih poglavij o kulturni zgodovini nima delo, ker bi bilo sicer preveč naraslo; narod tega ne boče pogrešal, a dobro bi bilo to došlo šolski mladini. Radi popolnosti pa moramo vendar omeniti, da se je pisatelj že med pripovedovanjem samim oziral tudi na notranje življenje narodov.

S svojo „Občno zgodovino“ za slovensko ljudstvo si je pridobil profesor Josip Starč prav velikih zaslug za naobrazbenost našega naroda, ki boče pač hvaležen Mohorjevi družbi, da je izdala to lepo delo in je razposlala v toliko izvodih med ljudi. (Dalje sledi.)

gospodarski in pravniki odsek nista mogla zborovati. — V gospodski zbornici se začne generalna debata o trgovskih pogodbah še ta teden. Vsprejele se bodo najbrž brez vsakega posebnega razgovora.

Gospodska zbornica. Odsek gospodske zbornice je vsprejel predlogo o odškodovanju nedolžno obsojenih. Pričakovati je, da boče tudi zbornica sama predlogo vsprejela, da se tako reši ta jako važna, pa tudi pravična stvar.

Slovaški kongres. Včeraj smo omenili, da se misli sklicati slovaški shod na Dunaj. Mi smo takoj izrekli dvom, da bi se kongres zares sešel. Danes pa že od drugih strani izvemo, da imajo pomisleke proti kongresu. Poljaki, ki toliko držé na deželno avtonomijo, ne marajo, da bi shod bil na Dunaju, ker bi iz tega kdo lahko sklepal, da se Slovani hoté sprijazniti s centralizmom. Zaradi tega skoro za gotovo lahko rečemo, da se kongres ne snide.

Vnanje države.

Jezujski general Anderledy, ki je sedaj umrl, je bil rojen Švicar in je bil sedaj v 73. letu. Bil je nekaj časa rektor v Mariji Laach in provincijal nemške provincije. 1870. leta je postal asistent jezuitskega generala patra Becksa, 1883. l. pa njegov generalni vikarij in 1884. leta njegov naslednik. Izvolila ga je generalna kongregacija jezuitov v Florenciji. Pokojni general je bil učen mož, posebno se je odlikoval z velikim jezikovnim znanjem, katero si je pridobil kot misijonar v Ameriki. Pod njegovim vodstvom je red jako napredoval.

Nemčija. Liberalni listi ne morejo dovolj zabavljeni proti novi ruski šolski predlogi. Najbolj jih pa seveda to jezi, da sami nemajo večine v pruskem deželnem zboru. Vse je odvisno od tega, kako bodo glasovali konservativci. Najmanj petdeset konservativcev bi moralo glasovati proti predlogi, da bi bila zavržena. Ker pa konservativci vedó, kake važnosti je za-nje podpora katoliškega centra v drugih ozirih, je pričakovati, da bodo glasovali s katoliki.

Srbija in Bolgarija. Odločni koraki Nemčije, Italije in Avstrije neso ostali brez vpliva. Ob pravoslavnem novem letu so kralj Aleksander, regentstvo in vlada častitali bolgarskemu knezu in vladi. To je vsekako jako pomenljivo. S tem so pač pokazali, da princa Ferdinanda smatrajo za pravega vladarja. V Peterburgu gotovo tega neso bili posebno veseli, ker sedaj vedó, da v Belemgradu ne odločuje več ruski vpliv, temveč imajo tudi drugi vplivno besedo.

Francija. V Francoski zbornici se je pripetil redek dogodek. Poslanec Laur je napadel ministra Constansa, očital mu goljufije in še druga zločinstva. Minister mu ni odgovoril, temveč je poslanecu priložil par zaušnic. Po francoski parlamentni navadi mora poslanec, ki kako zločinstvo ali pregrešek stori v zbornici, takoj oditi iz zbornice in v stranski sobi počakati, kaj ukrene predsednik. Predsednik vso stvar naznani državnemu pravdnstvu. Vse to se pa sedaj ni zgodilo, ker Constans ni poslanec, ampak senator. Sodniška preiskava se ne more začeti brez dovoljenja senata, kateri tega ne bode privolil. Še bolj čudno je, da se bode stvar, kakor se kaže, poravnala brez dvovoja, kar v Franciji ni navadno. Poslanec Laur je brzobjavno vprašal Rocheforta, kaj naj stori, poslednji mu je pa odgovoril, da se s takim tatovom in sleparjem naj ne bije. Pred sodiščem naj nikar ne toži, ker so sodniki le vladni slugi. Laur boče pač poslušal dobre svete Rochefortove.

Portugalsko je v velikih finančnih stiskah. Nova vlada je začela pogajanja z upniki, da se znižajo, oziroma za nekaj časa ustavijo obresti od državnih dolgov. Vsem uradnikom, ki imajo nad 1000 frankov plače, se bodo plače znižale, državne podpore občinam in korporacijam se bodo ustavile, vse večje zgradbe opustile. Pomanjšal se bode vojni in mornarični budget. Vlada hoče uvesti visoko dohodarino od dohodkov nad 3000 frankov. Ne vé se pa, če bode vlada za vse tako dohodarino dobila večino. Zaprti so že 17 visocih oseb zaradi sleparij pri raznih bankah in železnicah. Bati se je vstaje, ki bi naredila konec monarhiji, kajti republikanci bodo za-se izkoristili neugodne finančne razmere.

Izvirni dopisi.

iz Trnja na Krasu, 16. januarija. *) „Slov. Narod“ ima v svoji 7. številki t. l. dopis izpod peresa g. Štipka Jelence, v katerem je omenjeni gospod prav v njemu lastnem slogu počastil mene po vseh pravilih „Olikanega Slovenca“. S trnškega grička razmatrujoče pivške razmere, zasledil je najedenkrat, da zadnji dopis v „Slovincu“ iz Šempetra na Krasu nima svojega izvira ondi, marveč „nekje drugje“, in naj bo že pisan tu ali tam, da sem ga pa vsaj jaz proučročil.

Zapomnite si pred vsem, da kar ste zapisali v tem oziru, je vse od prvega do zadnjega neresnično. Nimam pa tako finih rokavij, da bi Vam mogel

*) Želimo in upamo, da je za nas s tem ta trnjada končana. Op. vred.

slediti za drugimi laskavostmi, katere mi na tem mestu v svojem izvorniku privoščite.

Gledé dopisnika šempeterskega pa mislim, da sam dobro zná, kaj je prav in kaj ne.

Ali je g. dopisniku „le za prepir“, kakor piše g. Štipko, ali za kaj drugega, Vam boče že sam povedal ter Vas poučil, kdo ga „prekaša“. Tudi mu prepuščam, da se Vam sam dostojno zahvali za lepe in duhovite cvetke, katerih ste preoč nabrali ter ž njimi nadičili svoje duševno dete, izvornik iz Trnja na Krasu, kakor so; „lagati, obrekovati, lažniki, zavijači“ itd.

Na katere stvari g. Štipka pa vendar moram odgovarjati. „Slovincu“ dopisnik je zapisal neki trnški dogodek kot vsprejemnik ondoteu Miklavževemu večeru, dogodek, kateri opisuje tudi gosp. Štipko prav poetično.

Zares lepo, da, krasno! Že je vse napravljeno v soboto večer, da se zapali kres, a burja, neukrotna nagajalka kraške zemlje, ta se ne upogne niti gosp. Štipku Jelencu! Vendar pojenja drugi dan, približa se večer in ž njim tudi kres.

Oj, krasote! Visoko v zrak zaplapola megečoni zubelj, javljajoče trnški vasi čuda na gričku, in Trnjani romajo na hribček, stara mati moli, mežnar zvoni . . . in o stokrat škoda, da ni še topičev, da bi ti pokali in oznanjevali daleč tja po Pivki nepopisno radost in veselje.

A glej! Naenkrat se prikaže domači kurat z debelo gorjačo! O ti hudobni kurat! Toda odložimo poetičko obliko ter poglejmo goli resnici v rezki obraz.

Dne 5. julija p. l. spremil sem proti večeru svojega prijatelja do pivškega mostú, a okrog „zdrave Marije“ se vračal nazaj proti domu. Kmalu zaslišim prav divje petje in vpitje. Opazujem, odkod da bi to prihajalo, in zares zapazim na hribčku ob šoli številne skupine razgovarajočih se otrók. Zdelo se mi je to jako čudno. Premišljeval sem, kaj bi utegnilo to pomeniti. Postal sem na zelnikih ter tu nekaj časa opazoval to divje početje. Blizu doma dobim par šolskih otrók in ti mi pojasné, da gredó kres kurit. To se mi je zdelo pa še bolj čudno. Kaj ima neki šolska mladež po „Zdravi Mariji“ pri kresu, in to vsa mešana, dečki in deklice.

Prepričati se mi je treba, kaj in kako, in da storim svojo dolžnost. Grem lepo pazno, da me nihče ne ugleda, in evo ga vam prizora!

Tu je zbrane vsakdanje šolske mladeži lepo število, dečkov in deklic vse pomešano, a tudi drugih že bolj odraslih, kateri vpijejo, pojó, razgrajajo, a pri pokopališču gori kres. Počasno se bližam, da vsaj vidim, če imajo otroci tudi nadzorstvo, toda zamán iščem ondi g. učitelja.

Bila je že precéj kasna ura. Mežnar je zvonil sv. Florijanu in pri kresu je molila stara mati mej zvonjenjem običajno molitev, a na drugi strani šole se pa ni molilo in nekateri otroci skakali so še dalje. Tudi so še dohajali otroci in večji in slednjič pride nekdo celó z muziko.

Zaslišal sem glas: „Sedaj bodemo pa plesali“; a v tem hipu oglašil sem se jaz: „Da, ali proti Trnju!“ In razpodel in razgnal sem vse od prvega do zadnjega. To je gola, pa žalostna resnica.

Gosp. Štipko v svojem izvorniku zvrne vse to na svojo družino, češ, to so storili brez mojega dovoljenja in brez moje vednosti.“

Tako?! Ker hočete imeti od mene odgovor i v časopisih in ste me tja zanesli, zatorej bodem pa navedel besede, katere mi je pisal dne 6. julija dopoldne g. Štefan Jelenc, učitelj, ki se glasé: „Kresa mi ja ne boste branili kuriti“ etc. Ostanem sedaj tu. K dogodku nekaj opazk, a vse le po želji gosp. Štipka; po njegovem izvorniku.

Gosp. Štipko pové v izvorniku, česar še dosedaj nisem vedel, da so kres naredili v nedeljo. Kaj pa, ko bi gospod pogledal katekizem, kaj da govori gledé nedelj in praznikov. Ali gospod res ne vé, da otroci vsako stvar hitro poberó, in če sme skladati kres, zakaj bi bilo kaj drugega zabranjenega?

In razgrajanje? In to pred cerkvijo, v kateri je sv. Rešnje Telo? Gosp. Štipko rad navaja sv. pismo. Prosim, poglejte pri sv. Mateju XVIII., 6 in 7.

Izvirničar omenja nadalje praznik sv. Alojzija. Bodem pa še jaz. Ta dan imeli smo prvo sv. obhajilo. Ali še veste, s kolikim trudom in s koliko skrbnostjo sem pripravil jaz na to mlade šolarje? Ali še veste, kako lepo in s koliko pobožnostjo so se združili prvič v največji sreči s svojim Izveličarjem? Izročil sem jih vlasti varstvu angeljskega

mladeniča, sv. Alojzija. In kje sem našel čez štiri najst dni tudi nekaj teh otrok?

V sv. pismu najdem priliko o pšenici in ljuliki. Naj bode preverjen vsakdo in za vselej, da bodem vselej svetopisemskemu sovražnemu človeku strogo gledal na prste, da mi ne priseje ljulike. Naj bo o tem zadosti. Zapisal sem ta dogodek zato, ker to menda g. Stipko želi, kajti drugače bi ne bil on tako naravnost zapisal svoje neresnice, da ga pol leta pozneje jaz napadam za kres, ter me naslikal kot razburjenega kurata z gorjačo v roki.

Gosp. Stipko, ne razburjen, ampak v dno duše užaljen, ker se jaz mučim in delam, pa moram včasih z žalostjo videti, da z mnogih strani prihajajo ptice izpod neba in pobirajo seme božje besede. Žalostno pa je, če g. Stipko res ne vé, v kaki zvezi je s tem dogodkom pedagogika.

Sedaj pride na vrsto občni zbor pilske Ciril-Methodove podružnice. Ker gre gosp. Stipko tja, naj mu sledim še jaz. Bil sem predsednik. Iz važnih razlogov sem se tej časti odpovedal. Pri tej priliki sem se zahvalil gospodom, kateri so me prav drage volje in uspešno podpirali. Nazdravil sem tudi gospodu tajniku. In čemu ne? In če sem gospoda pohvalil, ali se je čutil s tem razžaljenega? Slobodno! In ker hočete vedeti, vam pa povém, kar sem tudi sicer povedal, da dné 5. julija p. l. nikakor niste prav delali po mojem mnenju, a upal sem, da se vse to v složnem ravnanju popravi, in vam povém, da je bilo od mene le lepo, da sem se do vas tako prijazno obrnil, in ko mi to potrjujete celó v dopisu, v katerem me sicer ne „kujete v zvezde“, dajete mi proti svoji volji spričevalo moštva, zatorej vas prosim, spravite drage volje „čudnega moža“ le prav varno v svoj žep.

Konečne omenja g. Stipko neko menjavo šolskih ur. Gosp. Stipko piše, da sem storil le svojo dolžnost. Ali veste, da zopet niste prav zapisali? Jaz sem to storil prav rad, in sicer iz prijaznosti. Kam je šel gospod, do tega meni ni nič, zatorej naj ga kdo drugi nagradi za ondotni, razprostrtimi črkami tiskani duševni proizvod, kateri je krstil na nelepo ime — „brezobzirna laž“.

Gosp. Stipko sklepa s sv. pismom. On je navaja: „Odstopijo naj in sram naj jih bo, kateri mi hočejo hudo“. Allio! pa ima na onem mestu: „Zavrnejo naj se in sram jih bodi, ki mi hudo želé“. Ps. 69, 4.

Morda ima gospod drugačno sv. pismo? Pa ostanem pri g. Stipka navajanju. Gospod želi s psalmistom: „Odstopijo naj,“ in v istem hipu kliče pa mene na pozorišče, kjer me poprej ni bilo. Kako hočem odstopiti, ko me še tu ni bilo in me je še le g. Stipko sém privedel po napačnem nasvetu svojih prijateljev?!

Gosp. Stipko, razvozajte mi to zagonetko! „Sram naj jih bo“ —

Gosp. Stipko, dokler bodemo vestno po svoji moči vse storili, toliko časa ne, če tudi vi zakričite, kakor ste nad duhovnikom, svojim sotržanom: „Sram vas bodi“. „Kateri mi hočejo hudo“. Bodite uverjeni, da še nisem nijednega slišal, da bi vam hotel hudo, še manj pa jaz, katerega ste me tako po nepotrebnem dovedli v svoj izvornik. Če pa povzdigne eden ali drugi svoj glas tam, kjer je potrebno, mora to storiti, ker je to njegova dolžnost!

Upajmo, da bo sedaj mir, kajti g. Stipko v meni namenjenem izvorniku izjavlja, da so to njegova „zadnje besede“.

Matej Pintar, ekspozit.

Iz Gradca, 17. januarija. Niže podpisani odbor akad. društva „Triglav“ v Gradcu usoja si tem potem zahvaliti se slavnemu občinstvu slovenskemu za posebne simpatije, koje je društvo doživelo v teku preteklega leta, in katere so mu bile dokazane bodisi materijelne bodisi z drugačnim priznavanjem njegovega delovanja, kakor tudi s preljubeznivimi sprejemi našega društva povsod, kjer je imel priliko stopiti v javnost. Od mnogobrojnih sej društvenih, v katerih se je pretreslo marsikaj koristnega, pa do prelepega izleta v slovenjo-štirsko gorice in kot svitla zvezda v vrsti Triglavovih dosedanjih zabav blestečega se Prešernovega večera videli smo se obljubljeni, kakor tega skoro ne zaslužimo.

Né tedaj čudo, da je „Triglav“ sklenil delovati i v bodoče s podvojeno močjo v smislu svoje naloge, in zahvaljuje se vsem plemenitim dobrotnikom, ki so mu ostali zvesti iz davnih let in ki so mu prijatelji iz zadnjih časov, zahvaljuje se slavnim redakcijam slovenskih časopisov za brezplačno pošiljanje listov in vsem gg. podpornikom za točno doposlane

mu podpornine, obljubuje ob enem Triglav i v bodoče izkazati se vrednim vsestranskih toplih podpor. Akad. društvo Triglav vršilo bo zvesto svojo dolžnost in najvišji njegov ponos nekadaš bo, če bo moglo zavestno reči, da je dalo iz svoje sredine narodu mož, kakor jih narod zahteva.

V tem smislu pridružujemo zahvali i prošnjo, naj bi prijatelji „Triglava“ vstrajali tudi v bodoče, naj bi pridobivali društvu novih naklonjencev in podpornikov.

V sledečem izpolnujemo prijetno dolžnost, poimenoma imenovati velespoštovane svoje dobrotnike in prijatelje:

Blagorodni gospod doktor Benjamin Ipavec posvetil in poslal je društvu krasen društven moto.

Blag. g. dr. Josip Vošnjak poslal je društvu krasen božičen dar: 25 krasno vezanih knjig, da se razdelé mej društvenike in knjižnico.

Blag. g. Anton Levec, c. kr. sodnijski pristav, posvetil je društvu svojo knjigo: „Zbirka slovenskih sodnijskih obrazcev.“

O priliki „Prešernove slavnosti“ darovali so:

G. Andrej Komel pl. Sočebčan, c. in kr. major v p., 3 gld.; g. Fran Hrašovec, c. kr. sodnik v p., 1 gld.; g. Fr. Hubad, c. kr. gimn. profesor, 1 gld.; g. Fr. Hauptman, c. kr. prof., 3 gld.; g. Ot. Cernstein, cand. iur., 3 gld.; g. J. Koželj, stud. pharm., 1 gld.

(Konec slédi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. januarija.

(Osebna vest.) Gosp. deželni predsednik baron Winkler se je včeraj z brzovlakom odpeljal na Dunaj.

(Mil. g. škof tržaško-koperski) je, kakor smo nedavno sporočili, imenoval preč. gospoda stolnega prošta dr. Šusta generalnim vikarijem. Ta dogodek so liberalni listi, nekateri morda tudi iz nevednosti, tako tolmačili, da hoče mil. g. škof dr. Glavina odstopiti, ter so bili že v skrbeh zaradi naslednika. Tudi „Slovenski Narod“ je bil objavil celó uvodni članek o „odstopu“ tržaško-koperskega škofa. A to imenovanje ne pomeni nikakega odstopa škofovega, kajti v mnogih večjih škofijah so generalni vikariji; tako ga imamo tudi v ljubljanski v osebi preč. g. dr. pl. Paukerja.

(Sožalje) povodom smrti nadvojvode Karola Salvatorja so včeraj izrazile g. deželnemu predsedniku deputacije deželnega odbora, ljubljanskega mestnega zastopa, kupčijske zbornice in kmetijske družbe ter prosile, naj to primernim potem sporoči presvetlemu cesarju.

(„Slovenski Narod“) se je včeraj zopet prav pošteno osmešil pred svojimi razumejšimi čitatelji. Mi smo namreč že dné 15. t. m. poročali med dnevnimi novicami, da je državnemu zboru došlo mnogo prošenj iz Istre, Dalmacije in Kvarnerskih otokov, naj bi se trgovinska pogodba z Italijo premenila v onem delu, kjer se govori o carini na izvoz italijanskega vina v našo državo. Dostavili smo, da ne umejemo, čemu bi se na merodajnem mestu dotične prošnje prezirale. Uredniki „Slov. Naroda“ so šele cez dobrih pet dni iztaknili, da uteguejo ti merodajni krogi biti morda naši državni poslanci in da smo bili nedosledni, ko smo drugi dan objavili poročilo iz državnega zbora, v katerem naš g. poročevalec zagovarja trgovinske pogodbe. Ko bi sotrudniki radikalnega glasila ne imeli tako kratke pameti, morali bi na prvi pogled razumeti, da mi nismo zahtevali od naših poslancev, naj glasujejo proti pogodbi z Italijo, kakor tudi naš g. poročevalec ni brezpogojno in brez pomislekov zagovarjal pogodbe, kajti pri vsaki taki pogodbi morata odjenjati do gotovih mej obe stranki. Z onimi vrsticami smo hoteli le reči, naj vlada in državni poslanci stvar dobro premislijo ter vse mogoče ukrenejo, da naši vinorejci ne bodo imeli občutne škode. To pa se lahko zgodi na več načinov. Ali naj bi se bila pogodba vrnila vladi, da bi se v dogovoru z italijansko postavila stalna vinska carina, in sicer tako primerna, da bi avstrijski vinorejci ne imeli velike škode, kar je priporočal tirolski poslanec Terlago, ali pa naj vlada odškoduje vinorejce z ugodnimi železniškimi tarifi in drugimi podporami. Pred vsem pa bi morali merodajni krogi skrbeti, da avstrijskim vinom odpro nova trgovišča. Ravno v tem oziru se je doslej prav malo storilo. Po naših mislih vinorejcem ni na tem, kako se jim pomaga, ampak na tem, da se jim

sploh pomaga. „Narodovemu“ politikastru pa kličemo s Hamletom: Geh' ins Kloster, Ophelia!

(Štajerski deželni odbor) je za ordinarija hiralnici v Vojniku imenoval tamošnjega zdravnika g. dr. A. Žižeka, prednici usmiljenih sestrá v mariborski bolnišnici, Sebastijani Meško, je izrekel priznanje in zahvalo za njeno 40 letno marljivo delovanje.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so pristopili kot pokrovitelji gg. mariborski bogoslovci. Slava gg. darovateljem! Z božjo pomočjo le vrlo naprej! Kot prvi dar iz Litijske doline o novem letu 1892 smo prejeli nekatere knjige nabožnega zadržaja od gospe Terezije Svetec, več knjig družbe sv. Mohorja od gospe Urše Koprivnikar, nekaj knjig leposlovnega obsega od g. Karola Matajca in jeden letnik „Kmetovalca“ s prilogo „Vrtnar“, ki ga je daroval g. Lovro Tura. — Po občnem zboru slavnega „delavskega bralnega društva“ v Idriji je nabral društvenik g. Fr. Krattner za našo družbo 6 gld. 20 kr. Iz teh rok, ki si pod zemljo služijo svoj trdi kruh, nas ne samo razveselé, ginejo nas celó taki domorodni darovi. — Družbe so se zadnje dni še spominjali: Slovenec, bivaječ v Londonu, ki ji je poslal 10 gld.; gospod Alojzij Pečnik, ki je nabral o priliki izleta pevcev „Slovenskega bralnega društva Kranjskega“ v Radovljici pri kranjskih in radovljiških rodoljubih 10 gld., in Tržičan, ki je daroval 7 gld. Tudi smo prejeli s Krasa 10 kr., prav pravcati dar uboge vdove. Vsem najsrčnejša hvala!

(Slovensko gledališče.) Prihodajo nedeljo bode predstava na korist g. Ignaciju Borštniku. Predstavljal se bode veseligrá v treh dejanjih „Vragovi zapiski.“ Francoski spisala Etienne Arago in P. Vermond.

(Mariborska posejilnica) je kupila v mestu prav primerno stavbišče za 4850 gld. Na tem prostoru bodo zgradili lepo poslopje, v katerem bodo imela svoje zbirališče vsa narodna društva.

(Popravek.) V včerajšnji notici „Iz Bleda“ je vsled nagajivosti tiskarskega škrate izostalo ime predsednika tamošnje kmet. podružnice, g. Antona Hudovernika, kar s tem popravimo.

(V Ormožu) so zaprli ljudsko šolo za tri tedne zaradi ošpic med otroci.

(Vrhniska čitalnica) vabi k veselici, ki bode dné 24. t. m. v društvenih prostorih. Predstavljal se bode burka v enem dejanju: „Eno uro doktor.“ Po predstavi je prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude 30 kr., za neude 70 kr.

(Dobava za c. kr. domobranstvo.) Ministerstvo za deželno brambo namerava si 20.100 zimskih kočev in 20.100 letnih odej zagotoviti potom splošne konkurence in sicer po kakovosti in velikosti vzorcev, kakor se dobé pri domobranskem opravnem glavnem skladišču na Dunaju. Zmožni in zaupni tovarnarji se vabijo, da svoje pismene ponudbe najkasneje do 10. februarja t. l. do 12. ure opoldne vložé neposredno pri vložnem zapisniku c. kr. ministerstva za deželno brambo na Dunaju. Razglas, ponudbeni obrazec in posebni pogoji o dobavi pregledajo se lahko v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Telegrami.

Dunaj, 20. januarija. „Cons. Corr.“ poroča, da se bode jutri poljedelski minister grof Falkenhayn udeležil seje konservativnega kluba. Vsled želje tega kluba pride še v tekočem zasedanju na vrsto borzni davek.

Dunaj, 21. januarija. Poročilo gospodske zbornice o trgovinskih pogodbah naglašá, da je vlada ustregla mnogim opravičenim željam prebivalstva, in želi hitro uravnavo valute, dalje jako znižano stalno carino od vina in pozdravlja z veseljem pogodbe kot zagotovilo miru. — V konservativnem klubu je grof Hohenwart med navdušenim pritrjevanjem pozdravil grofa Falkenhayna z željo, da bi rodilo dober sad občevanje ministra s klubom.

Dunaj, 21. januarija. Časnikarska poročila o zaroki cesaričinje-vdove Štefanije so neresnična.

Rim, 20. januarija. Zbornica je trgovinski pogodbi z Avstrijo in Nemčijo sprejela s 177 proti 66 glasovom,

Pariz, 21. januarija. Laur je zvečer poslal priči k ministru Constansu, da z nasprotnikom noče nobene obravnave.

Tanger, 20. januarija. Vstaši so veseli, ker je odstavljen prejšnji paša, in hočejo odložiti orožje.

Rio de Janeiro, 21. januarija. Vstaši so se polastili trdnjave Santa Cruz in zahtevali, da se vrne bivši predsednik Fonseca. Vstaše so premagali, njihovega vodjo usmrtili.

Umrli so:

16. januarija. Franc Bogataj, delavec, 65 let, Poljanska cesta 20, gangraena pulm.

17. januarija. Jožef Novak, kajzar, 84 let, Ilova 5, influenza. — Andrej Perdan, okr. živino zdravnik, 52 let, Stari Trg 9, vsled raka na obistih. — Meta Stresen, delavčeva žena, 85 let, Opekarska cesta 31, let, ostarelost.

18. januarija. Karol Potisek, pleskač, 39 let, Kolodvorske ulice 6, tuberkuloza. — Anton Grablovec, gostač, 78 let, je bil kot vtopljenec iz Ljubljane izvečen.

V bolnišnici:

17. Ladislav Spindler, pisarjev sin, 4½ leta, škarlatica. — Ivana Fik, delavka, 31 let, exudat. pleur. — Jakob Levstek, delavec, 31 let, pneum. thorax. — Martin Bolhar, gostač, 78 let, pneumonia.

18. Urša Golob, gostija, 61 let, pneumonia. — Janez Zgonec, delavec, 24 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v 1000
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		737.7	-8.2	zm. vzh.	jasno	
20. u. pop.		736.2	-5.2	m. vzh.	"	0.00
9. u. zveč.		737.1	-12.8	sl. vzh.	"	

Srednja temperatura -8.7°, za 6.7° pod normalom

Globoko užaljenim srcem naznanjamo vsem znancem prežalostno vest o zgubi srčno ljubljenega sina in brata, knjigoveza na Dunaju, gospoda

Ivana Bizjaka,

kateri je po kratki in hudi bolezni vsled unetja pljuč previden s sv. zakramenti, dne 17. t. m. popoldne ob 2. uri v 24. letu svoje dobe v Gospodu zaspal. Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoča družina Selanova
v Dobrovi.

40 1

Zahvala.

Vsem častitim znancem, kateri so 20. t. m. skazali poslednjo čast ranjkemu gospodu

Tomažu Novaku,
posestniku v Blagovici in bivšemu županu

ki je umrl nagle smrti 18. t. m., tem potom izrekajo prisrčno zahvalo za mnoge dokaze sožalja

39 1

Žalujoči sorodniki.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nas prežalostno vest, da je po neskončni modrosti Vsemogočega naš preljubljeni sin, oziroma brat, strije, bratranec in svak, velečastiti gospod

Jakob Sušnik,
umirovljeni župnijski oskrbnik.

danes v 20. dan januarija po dolgotrajnem boleznem trpljenji, prejemši svete zakramente za umirajočega, v 41. letu dobe svoje zaspal blaženo v Gospodu.

Pogreb bude v petek popoldne ob 4½ uri iz hiše št. 4 na Starem trgu na grobišče k sv. Krištofu. Nepozabni rajnik bodi priporočen vsem duhovniškim sodrugom, prijateljem in znancem v molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani v 20. dan januarija 1892.

Ana Sušnik poroj. Semen, mati. — Anton, Franc in Ivan Sušnik, bratje. — Minka Sušnik poroj. Presoli, svakinja. — Tonček, Jelica, Anica in Bogumila Sušnik, netjak in netjakinje. 64 1

Zahvala.

Za premelega dokaze srčnega sočutja, ki so nam došli od blizu in daleč povodom nenadomestne in britke izgube sedaj v Bogu počivajoče ljube in dobre matere, gospé

Marije Čamernik roj. Toman,

izrekamo svojo globoko zahvalo, osobito še blag. gosp. županu, blagim darovateljem lepih vencev in vsem onim, ki so dragi ranjci izkazali zadnjo čast.

V LJUBLJANI, dne 21. januarija 1892.

(63) 1

Žalujoči ostali.

Služba orgljavca

se oddá
pri farni cerkvi v št. Jerneju na Dolenskem o sv. Jurju 1892.
Prosilec natančneje pové ondotni župnik g. Ant. Feticch-Frankheim. 61 3-1

Uradne in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Zobni zdravnik iz Berolina
univ. med.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4, I. nadstropje, v Ljubljani.

ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure dopoldne; ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. 38 24-1.

Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.

!Svoji k svojim!

Priznano najboljše in najcenejše

čebelno-voščene sveče

priporoča

Oroslav Doleneč
v Ljubljani.

8 (10-6)

!Svoji k svojim!

Dunajska borza.

Dne 21. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 95 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 04 "
Papirna renta 5%, davka prosta	103 " 15 "
Akcija avstro-ogerske banke, 600 gld.	1056 " — "
Kred tne akcija, 160 gld.	297 " 50 "
London, 10 funtov strl.	118 " 15 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 39 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	58 " 02½ "

Dne 20. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	107 gld. 45 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 55 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	137 " — "
5% državne srečke l. 1860., 190 gld.	149 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " 4½%	100 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	183 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	64 " 25 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	24 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	— " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2875	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 15½ "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gallške propinacijske zadolžnice.
4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.
4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. l. promese

cele gld. 14½, petina gld. 4 in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 300.000 gld. av. velj.

Žrebanje dne 1. februarija.